



Vandens išteklių valdymo reforma "baseininis valdymas"

- **Kas sąlygojo reformos būtinumą**
- **Reformos esmė**
- **Kas jau padaryta**
- **Kas turi būti padaryta**

**LR AM AKD Vandenių sk.
Tel. 8-5-266 35 16
Faks.: 8-5-266 36 63**



Kas sąlygojo reformos būtinumą

- 2000 m. priimta bendroji vandens politikos direktyva **2000/60/EC**;
- Kitų ES direktyvų reikalavimai;
- Nacionaliniai poreikiai (prioritetai).

BVPD tikslai, uždaviniai



- Pagrindiniai tikslai
 - visų vandenių (paviršinių - upių, ežerų, tarpinių, priekrantės bei požeminių) geros būklės užtikrinimas;
 - vartotojų poreikių tenkinimas nepakenkiant vandenių būklei (subalansuotas naudojimas);
 - apsauga nuo potvynių, sausrų ir kitokio žalingo vandens poveikio.
- Pagrindinės privalomos priemonės
 - užtikrinti, kad gamtinis upės baseinas būtų vertinamas kaip mažiausias vandens ekosistemos elementas (baseininis valdymas);
 - subalansuotai valdyti vandens naudojimą, siekiant ilgalaikės vandens išteklių apsaugos;
 - mažinti prioritетinių bei mažinti ir nutraukti prioritетinių pavojingų medžiagų išleidimą į vandens aplinką;
 - užtikrinti požeminių vandenių taršos mažinimą;
 - užtikrinti vandens vartojimo ir apsaugos kaštų atsiperkamumą.

Baseininio valdymo esmė:



Vandens ištekliai turi būti valdomi pagal tokią schemą:

- identifikuojami gamtiniai upių baseinai (nežiūrint valstybės sienų) - 2003;
- upių baseinai sujungiami į upių baseinų rajonus - 2003;
- inventorizuojama baseinų rajonų būklė - 2004;
- identifikuojamas ūkinės veiklos poveikis - 2004;
- nustatomi vandensaugos tikslai - 2004;
- pradedamas atitikimą tikslams vertinantis monitoringas - 2006;
- parengiamos priemonių programos tikslams pasiekti - 2009;
- parengiami valdymo planai programų įgyvendinimui - 2009;
- įdiegiama kaštų atsiperkamumą užtikrinanti kainų politika - 2010;
- pradedamos įgyvendinti veiksmų programos - 2012;
- įgyvendinami vandensaugos tikslai - 2015.

Kas yra gera vandenų būklė (vandensaugos tikslas)?



Bendras principas: būklė turi būti artima tokiai, kokia būtų be ūkinės veiklos poveikio.

Paviršinių vandens telkinių
būklės parametrai:

- biologiniai
- hidromorfologiniai
- fiziniai
- cheminiai

Požeminių vandens telkinių
būklės parametrai:

- cheminiai
- kiekybiniai

Pakeistų vandens telkinių
būklės parametrai:

- cheminiai
- nustatomi specialūs



Kas jau padaryta:

- Priimta nauja vandens įstatymo redakcija;
- LRV nutarimas dėl įstatymo įgyvendinimo:
 - AM įgaliota sudaryti UBR;
 - AM įgaliota paskirti UBR administruojančias institucijas;
 - AM įgaliota nustatyti priemonių programų ir valdymo planų rengimo tvarkas;
 - parengti visuomenės informavimo tvarkos projektą;
 - iki 2004 gruodžio parengti LRV nut. projektą dėl koordinavimo tarybų sudėties ir nuostatų.
- AM įsakymu sudaryti upių baseinų rajonai (UBR);



Kas jau padaryta (2):

- AM įsakymu sudaryti upių baseinų rajonai (UBR);
- AM įsakymu paskirta už UBR aplinkosauginį administravimą atsakingą instituciją;
- AM įsakymu nustatyta UBR įvertinimo tvarka;
- AM įsakymu nustatyta valdymo plano ir priemonių programos rengimo bei derinimo su užs. Valstybėmis tvarka;
- Patvirtintos paviršinių vandens telkinių cheminės kokybės normos;
- Sudaryti prioritetinių pavojingų ir pavojingų medžiagų sąrašai;
- ir pan.

Vandens įstatymas IX-1388 (2003 03 25)



18 straipsnis. Vandens apsaugos bei valdymo principinės nuostatos

Vandens apsauga bei valdymas organizuojamas upių baseinų rajonų pagrindu. Šiuo tikslu:

1. visa Lietuvos teritorija suskirstoma upių baseinų rajonais;
2. kiekviename upių baseinų rajone organizuojamas vandens telkinių ir vandens valdymo, naudojimo bei apsaugos administravimas;
3. įvertinama kiekvieno upių baseinų rajono būklė ir žmogaus veiklos poveikis jai bei atliekama vandens apsaugos, naudojimo ir valdymo ekonominė analizė;
4. kiekvienam upės baseinui nustatomi vandensaugos tikslai;
5. kiekvienam upių baseinų rajonui parengiama priemonių programa vandensaugos tikslams pasiekti;
6. priemonių programai įgyvendinti kiekvienam upių baseinų rajonui parengiamas upių baseinų rajono valdymo planas.

Vandens įstatymas IX-1388 (2003 03 25)



19 straipsnis. Upių baseinų rajonų sudarymas Vyriausybė arba jos įgaliota institucija visus Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius upių baseinus priskiria upių baseinų rajonams.

20 straipsnis. Upių baseinų rajonų administravimas

Vyriausybė arba jos įgaliota institucija paskiria institucija(as), atsakingą(as) už upių baseinų rajonų arba jų dalių, esančių Lietuvos Respublikos teritorijoje, administravimą vandensaugos tikslams pasiekti. Siekiant koordinuoti upių baseinų rajonų valdymo planų ir priemonių programų rengimą ir jų įgyvendinimą, kiekvienam upių baseinų rajonui sudaroma koordinavimo taryba, į kurios sudėtį įtraukiami suinteresuotų valstybės ir savivaldybių institucijų bei nevyriausybinių organizacijų atstovai. Upių baseinų rajono koordinavimo tarybos sprendimai yra patariamojo pobūdžio. Upių baseinų rajonų koordinavimo tarybos sudėtį ir nuostatus aplinkos ministro teikimu tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Koordinavimo tarybos darbą organizuoja institucija, atsakinga už upių baseinų rajono administravimą

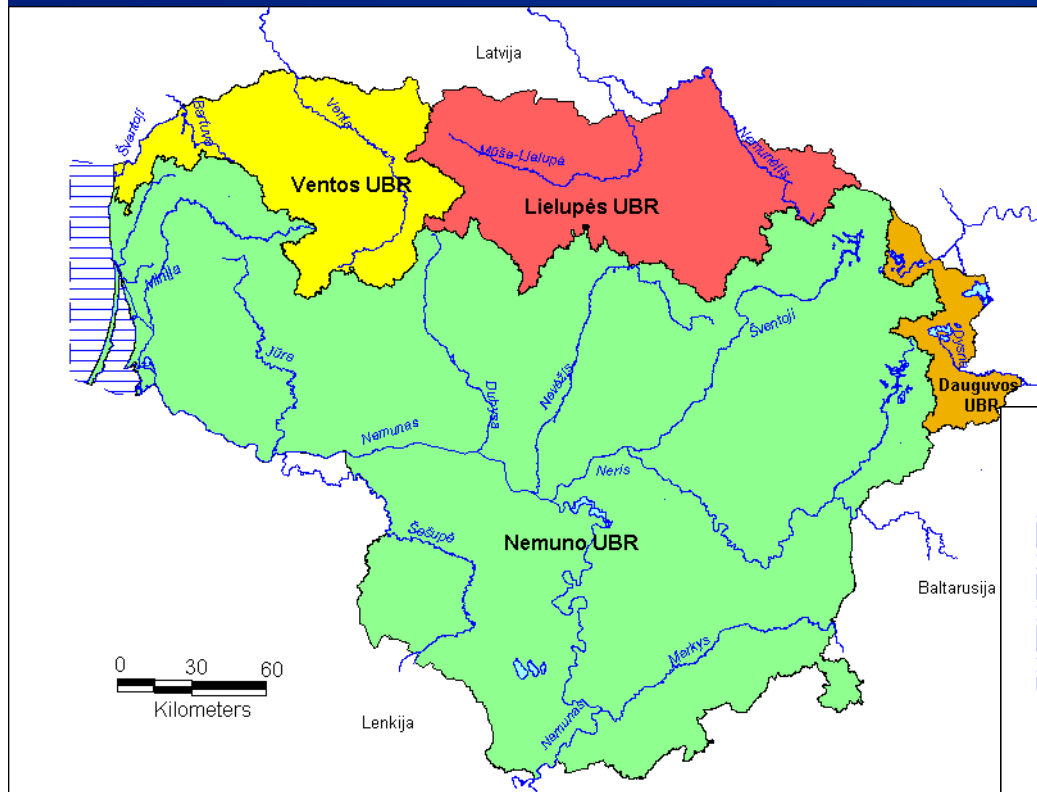
Vandens įstatymas IX-1388 (2003 03 25)



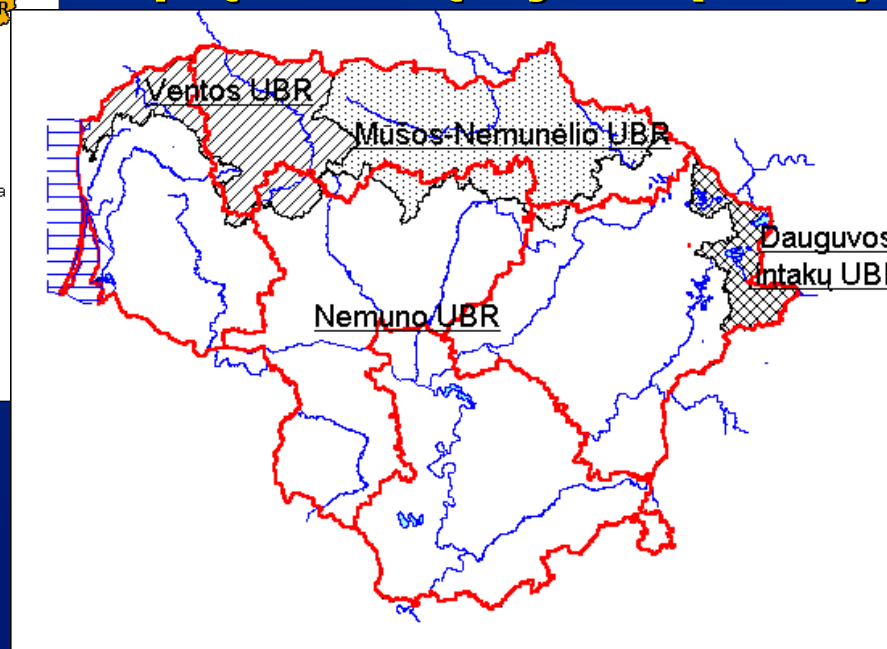
25 straipsnis. Upių baseinų rajonų valdymo planai

3) Apie upių baseinų rajono valdymo plano rengimą turi būti informuojama visuomenė. Institucija, atsakinga už upių baseinų rajono administravimą, turi skirti ne mažiau kaip šešis mėnesius visuomenei pastaboms ir pasiūlymams dėl rengiamų upių baseinų rajono valdymo plano pareikšti.

Upių baseinų rajonai (UBR)

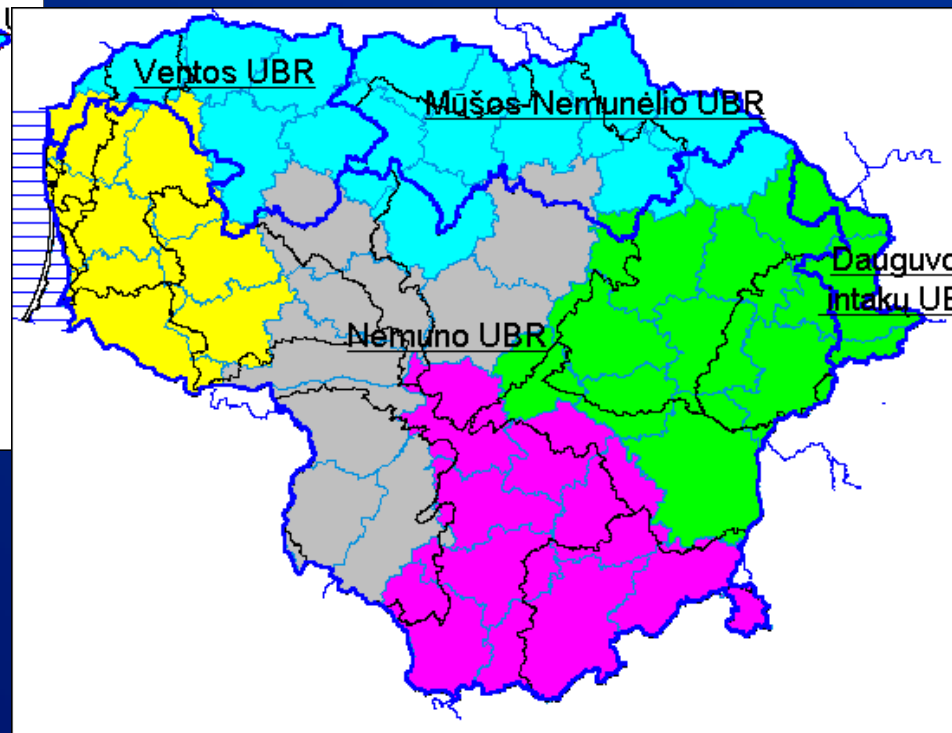
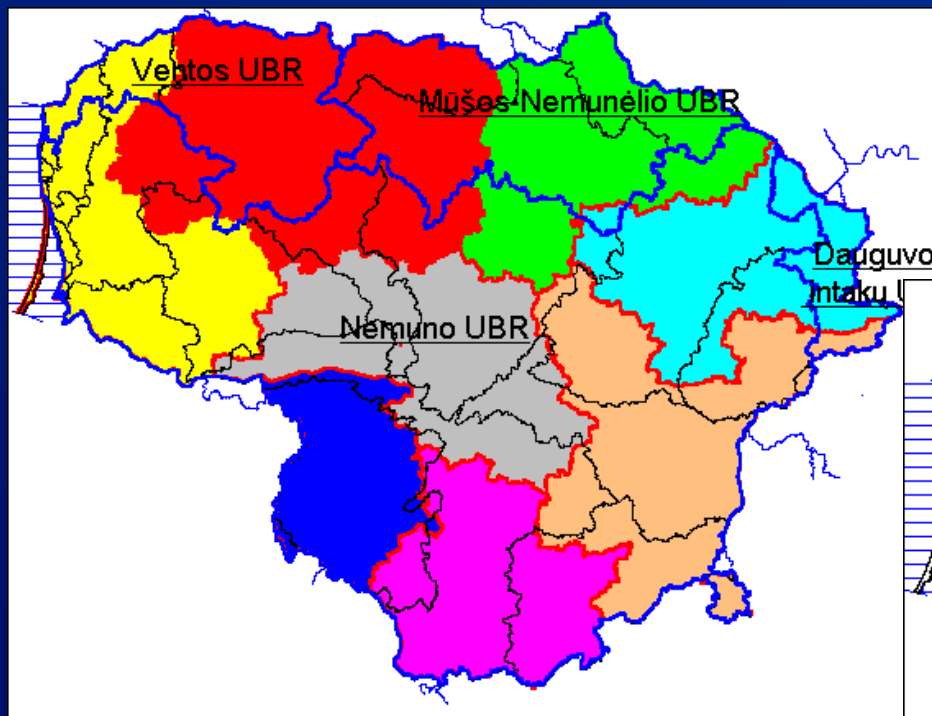


**“Master” planai (ISPA) ir
upių baseinų rajonai (BVPD)**

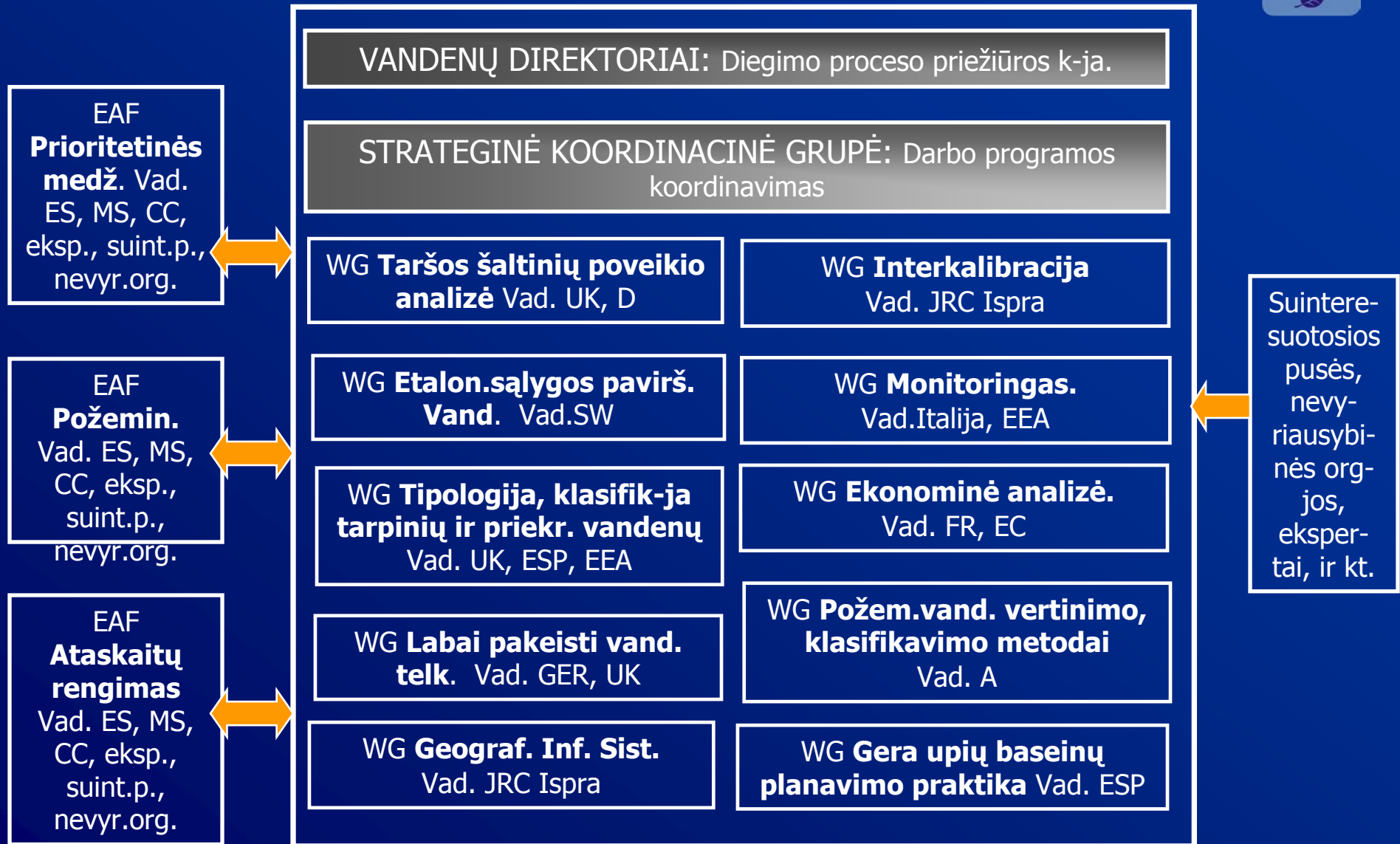




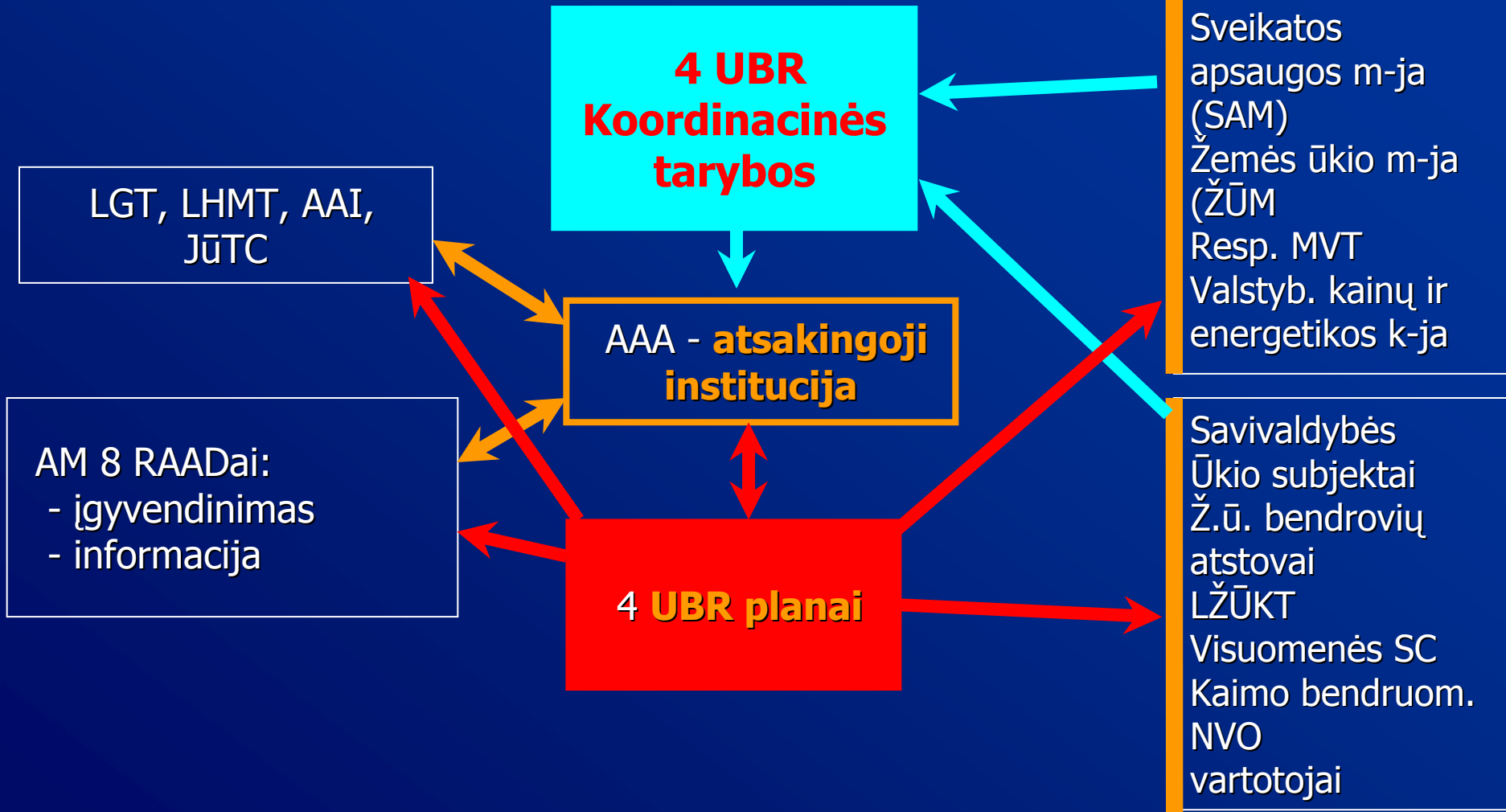
RAADai: dabartis ir ateitis (projektas)



BVPD įgyvendinimo strategijos struktūra



BVPD įgyvendinimo struktūra: I-ajame etape





Pirmaeiliai darbai

- **PM mažinimo programa**
- **Vandenių būklės charakterizavimas**
- **Ukinės veiklos poveikio analizė**
- **Ekonominis vertinimas**
- **Monitoringas**
- **klasifikavimas**
- **Vandensaugos tikslų nustatymas 2008**
- **Priemonių programos 2009**
- **Valdymo planai 2009**



Pirmaeiliai darbai

- **Tarptautinės sutartys**
- **ES fondų panaudojimo efektyvus planavimas**
- **institucinės struktūros kūrimas ir kompetencijos kūrimas regionuose**